

INTER-AGENCY COMMON FEEDBACK PROJECT

पुनर्निर्माण सम्बन्धी समुदायको बुझाइको प्रतिवेदन – नुवाकोट

जुलाई २०१६

अनुसन्धान विधि

समुदाय बुझाई सर्वेक्षण सम्पन्न गर्न १४ वटा प्रभावित जिल्लाका ८४ समुदायका आगुवा कार्यकर्ताहरु (सीएफएहरु) र १२ जिल्ला समन्वयकर्ताहरुलाई तीन दिनसम्मा सर्वेक्षण प्रश्नावली र अध्ययनका विभिन्न पक्षहरु सम्बन्धमा तालिम प्रदान गरिएको थियो। प्रत्येक चराणमा भुकम्प प्रभावित १४ जिल्ला मध्ये हरेकबाट १५० जनाका दरले जम्मा २१०० प्रतीक्रियादाताहरुको नमुना आकारमा सर्वेक्षण गरिएको छ सबै तथ्यांक संकलन कोबो टुलबक्स प्रायोग गरी मोबाईल फोन मार्फत सम्पन्न गरिएको छ।

नमुना छनोट

यो आध्ययनले गोला प्रथाद्वारा रूपाण्डम स्याम्पलिड गरी गाविस तथा नगरपालिकाहरुको छनोट गर्दछ। गाविस तथा नगरपालिकाहरुको सुची मध्येबाट सीएफएहरुले सापेक्षिक रूपमा पहुँचयोग्य हुनेगरी चारवटा गाउँ बिकास समिति (गाविस)हरु (ग्रामीण नमुना) र एउटा नगरपालिका (शहरी नमुना) छनोट गर्नेछन। नगरपालिका नभएका जिल्ला (जस्तै रसुवा)मा नगर वरिपरिको नमुना क्षेत्रका रूपमा जिल्ला सदरमुकाममा तीनवटा वडाहरु गोला प्रथा माध्यमवाट छनोट गरिएका छन् र हरेक वडामा दशजना प्रतिकृयादाताहरुमा सर्वेक्षण गरिएको छ।

यो नमुना छनोटका आधारमा केही सिमहरु हुने कुरा स्वीकर गर्नु पर्ने हुन्छ। गाविस छनोट गोला प्रथा माध्यमवाट हुने भए पनि पहुँच हुन नसक्ने क्षेत्रहरुमा रहेका समुदायहरुवाट सुझाव संकलन गर्दैन; यो सुझाव सर्वेक्षण गरिएको क्षेत्रवाट संकलन गरिएको भन्दा फरक हुन वा नहुन पनि सक्छ। यसका अतिरिक्त नमुना आकारले १४ वटा जिल्ला भरीको राष्ट्रिय स्तरको प्रतिनिधित्व प्रदान गर्ने भए पनि जिल्ला स्तरमा यसलाई सांकेतिक रूपमा मात्र लीन सकिनेछ।

घरधुरी र प्रतिकृयादाताहरुको छनोट

छनोट गरिएका गाविस /नगरपालिका/ जिल्ला सदरमुकामका वडाहरुमा आइपुगदा सिएफएहरुले व्यक्तिगत आन्तर्वाता प्रकृयालाई सुरुवात गर्न बिद्यालय, मन्दिर वा चौतारा जस्ता प्रवेश बिन्दुहरुको पहिचान गर्छन्। पहिचान गरिएका प्रबेश बिन्दुवाट आन्तर्वाताको सुरुवात गर्ने आधारका रूपमा कलम घुमाउने तरिकालाई आपनाउने छन्। कलमको दिशाको पहिलो घरमा सर्वेक्षण गरिने छ र प्रत्येक वडामा दशवटा घरहरुमा सर्वेक्षण सम्पन्न नहुँदासम्मा पहिले सर्वेक्षण गरिएको घरवाट दुईवटा घरलाई छोड्ने प्रकृयालाई अपनाइने छ। अस्थायी आश्रयस्थलहरुलाई पनि नियमित घरधुरी नमुनाको हिस्साका रूपमा लिइने छ।

घरधुरीमा पुगिसके पछि सिएफएबाट सर्वेक्षणका समयमा घरमा उपस्थित १५ बर्ष वा सो भन्दा बडी उमेरका प्रतिकृयादाताहरुको समुह मध्येबाट एकजन व्यक्तिसँग आन्तरवाता लिइनेछ। नमुना जनसंख्याका हिसाबले विविधतायुक्त हुने तथा सर्वेक्षण क्षेत्रको जनसंख्या प्रतिविम्बित गर्ने सुनिस्चित गर्न गणकहरुले हरेक घरमा विभिन्न उमेर समुह तथा लिङ्का प्रतिकृयादाताहरुको छनोट गर्नेछन।

नुवाकोट

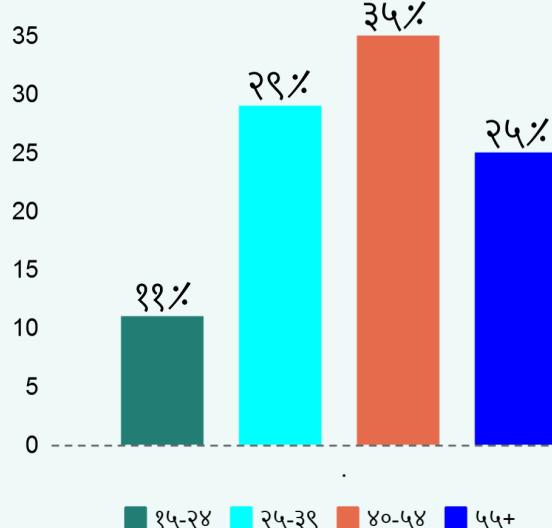
कुल सर्वेक्षण संख्या: १५०

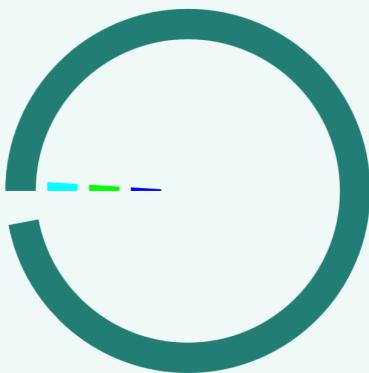
लिङ्गको आधारमा विवरण

उमेरका आधारमा विवरण

भूकम्प पीडित परिचयपत्रको आधारमा विवरण

■ “क” वर्गको (९७%)
■ “ख” वर्गको (१%)
■ छैन (१%)
■ छ, तर कस्तो थाहा छैन (१%)

तपाईं वा तपाइंको परिवारसँग सामाजिक सुरक्षा परिचयपत्र छ?

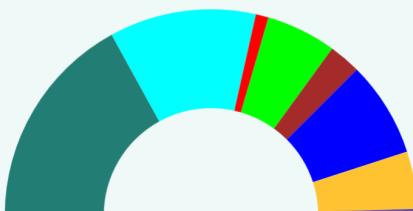

■ छ, वृद्ध (२८%)
■ छ, अपाङ्ग (३%)
■ छ, एकल महिला/विधवा (७%)

६३%

जात / जातीय समूहको आधारमा विवरण

■ ब्राह्मण (३४%)
■ क्षेत्री (२३%)
■ नेवार (२%)
■ जनजाति (११%)
■ दलित (५%)
■ तामाङ (१५%)
■ राई (९%)
■ मगर (१%)

१. तपाइँका पुन निर्माणका मुख्य समस्याहरू सम्बोधन भइरहेका छन्?

समग्र नतिजा

- सम्बोधन भइरहेका छैनन् (७६%)
- सम्बोधन भइरहेका छन् (९५%)
- थाहा छैन (९%)
- तटस्थ (९%)

लैंगिक आधारमा विवरण

सम्बोधन भइरहेका छन् (९२%)
सम्बोधन भइरहेका छैनन् (८३%)

सम्बोधन भइरहेका छन् (९८%)
सम्बोधन भइरहेका छैनन् (६५%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

९१% तामाङ, ८६% दलित, ८२% ब्राह्मण, ७९% राई, ६८% छेत्री र ४१% जनजाती ले पुन निर्माणका मुख्य समस्याहरू सम्बोधन नभएको जनाएका छन्।

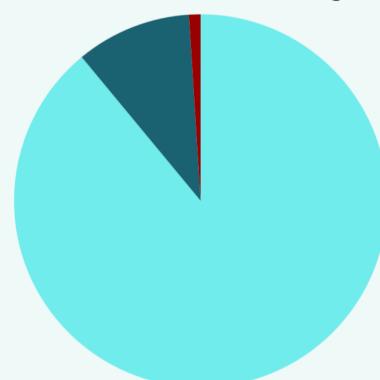
४१% जनजाती, २१% राई, १५% छेत्री, १२% ब्राह्मण र ४% तामाङ ले पुन निर्माणका मुख्य समस्याहरू सम्बोधन भएको जनाएका छन्।

१क. यदि सम्बोधन भइरहेका छैनन् भने, तपाइँको पुन निर्माण सम्बन्धी सबैभन्दा ठूला दुईवटा समस्याहरू के के हुन्?

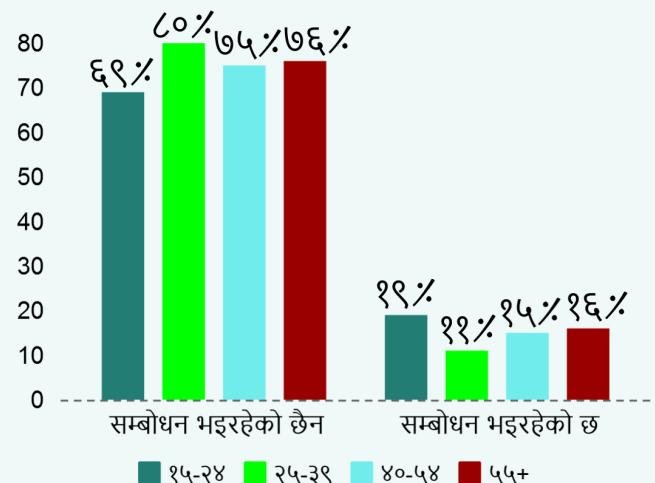
आर्थिक स्रोतको अभाव (७५%)

१ख. के तपाइले पुन निर्माणसंग सम्बन्धी समस्याहरूको सम्बोधन गर्न सहयोगको अपेक्षा राख्नु भएको छ?

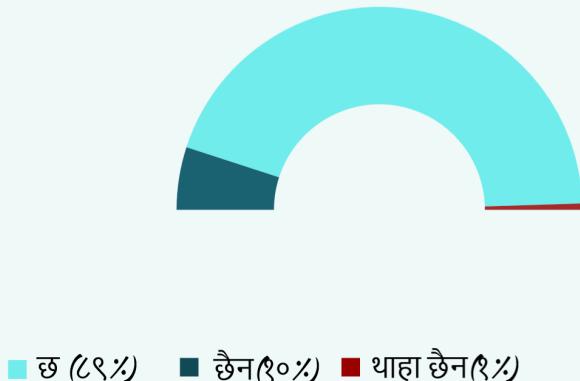
- छ (८९%)
- छैन (१०%)
- थाहा छैन (१%)

उमेरका आधारमा विवरण

२. तपाइँलाई पुनर्निर्माण राहत/सहयोग कसरी लिने भन्ने जानकारी छ?

समग्र नतिजा

रक. तपाइँलाई पुनर्निर्माण सम्बन्धी चाहिएको सबैभन्दा महत्वपूर्ण दुईवटा जानकारीहरू के के हुन् ?

२ लाखले कसरी पुनर्निर्माण गर्ने बारे जानकारी (४४%)

कहिले सहयोग पाइन्छ भन्ने बारे (३०%)

लैंगिक आधारमा विवरण

जानकारी छैन (५६%)
जानकारी छ (४२%)

जानकारी छैन (४८%)
जानकारी छ (५७%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

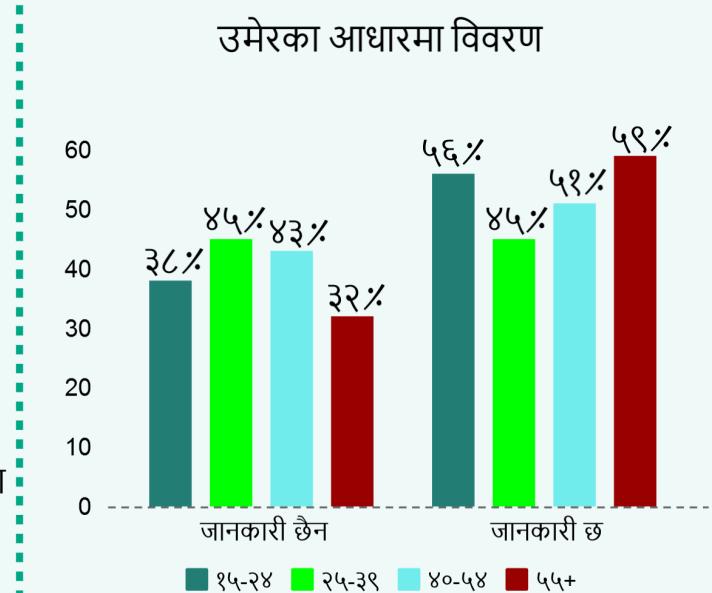

५०% छेत्री, ४८% तामांग, ४३% ब्राह्मण, ४१% जनजाती, १४% दलित र ७% राई ले पुनर्निर्माण राहत/सहयोग कसरी लिने भन्ने जानकारी नभएको जनाएका छन् /

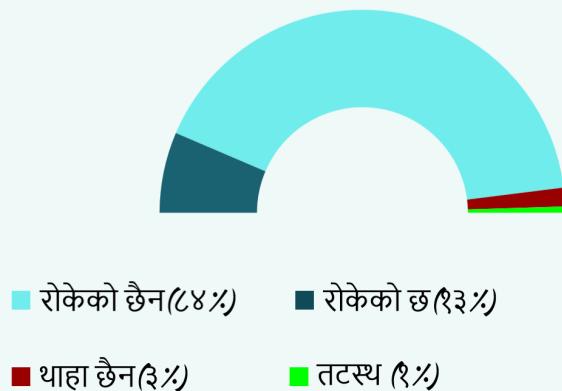
९३% राई, ५७% दलित, ५३% ब्राह्मण तथा जनजाती, ४३% तामांग र ३८% छेत्री ले पुनर्निर्माण राहत/सहयोग कसरी लिने भन्ने जानकारी भएको जनाएका छन् /

उमेरका आधारमा विवरण

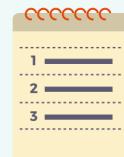

३. तपाइँलाई पुनर्निर्माण सहायता लिन कुनै कुराले रोकेको छ ?

समग्र नतिजा

इक. तपाइँलाई पुनर्निर्माण सहायता लिन कुन कुन दुईवटा मुख्य कुराले रोकेको छ ?

योग्यता सूचिमा नाम समावेश नभएर(५०%)

चाहिने कागजात नभएर (४०%)

लैंगिक आधारमा विवरण

रोकेको छैन(८२%)
रोकेको छ(१६%)

रोकेको छैन(८७%)
रोकेको छ(१%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

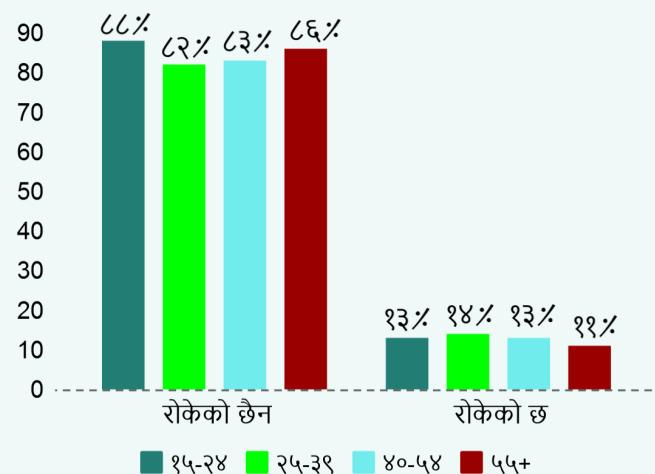

९२% ब्राह्मण, ८८% जनजाती, ८६% दलित, ७९% छेत्री तथा राई र ७८% तामाङ ले पुनर्निर्माण सहायता लिन कुनै कुराले नरोकेको जनाएका छन् /

२१% राई, १७% तामाङ, १४% दलित, १२% जनजाती, ९% छेत्री र ८% ब्राह्मण ले पुनर्निर्माण सहायता लिन कुनै कुराले रोकेको जनाएका छन् /

उमेरका आधारमा विवरण

४. समग्रमा भूकम्पपछिको पुन निर्माण प्रकृयाले उपलब्धि गरेको छ ?

समग्र नतिजा

- उपलब्धि गरेको छैन (८७%)
- उपलब्धि गरेको छ (९९%)
- थाहा छैन (५%)

४क. पुनर्निर्माण प्रक्रियामा उपलब्धि हुन नसक्नुको दुईवटा मुख्य कारणहरू के -के हुन् ?

सरकारी निर्णय (५९%)

पैसा बाँडनमा ढिलाइ (५३%)

सरकारको योजना स्पष्ट नभएर (४९%)

लैंगिक आधारमा विवरण

उपलब्धि गरेको छ (८%)
उपलब्धि गरेको छैन (९०%)

उपलब्धि गरेको छ (९०%)
उपलब्धि गरेको छैन (१२%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

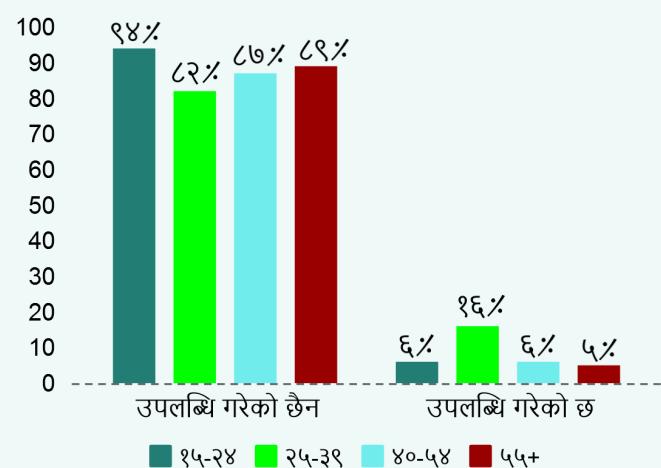

१००% जुजनती तथा राई, ९१% तामांग, ८८% ब्राह्मण, ८६% दलित र ६८% छेत्री ले समग्रमा भूकम्पपछिको पुन निर्माण प्रकृयाले उपलब्धि नगरको जनाएका छन् /

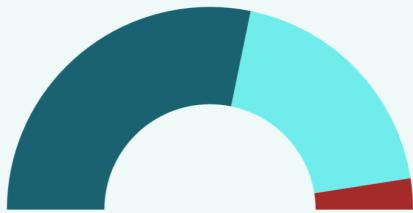
१८% छेत्री, १४% दलित, १०% ब्राह्मण र ४% तामांग ले समग्रमा भूकम्पपछिको पुन निर्माण प्रकृयाले उपलब्धि गरेको जनाएका छन् /

उमेरका आधारमा विवरण

५. तपाइँसँग सुरक्षित घर कसरी बनाउनुपर्छ भन्ने कुराको जानकारी छ?

समग्र नतिजा

■ जानकार हैन(३९%)

■ जानकार छ(५७%)

■ थाहा हैन(५%)

लैंगिक आधारमा विवरण

जानकारी हैन(३२%)
जानकारी छ(६४%)

जानकारी हैन(४८%)
जानकारी छ(४५%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

६१% तामाङ, ४४% छेत्री, ३७% ब्राह्मण, ३६% राई, २९% दलित र १२% जनजाती ले सुरक्षित घर कसरी बनाउनुपर्छ भन्ने कुराको जानकार नभएको जनाएका छन्।

८८% जनजाती, ६४% राई, ५७% दलित, ५५% ब्राह्मण, ५०% छेत्री र ३९% तामाङ ले सुरक्षित घर कसरी बनाउनुपर्छ भन्ने कुराको जानकार भएको जनाएका छन्।

५क. तपाइँले यो जानकारी कहाँ पाउनुभयो ?

समुदायका सदस्यबाट (३८%)

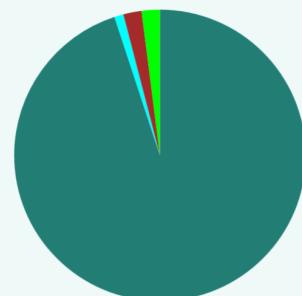

रेडियोबाट (२९%)

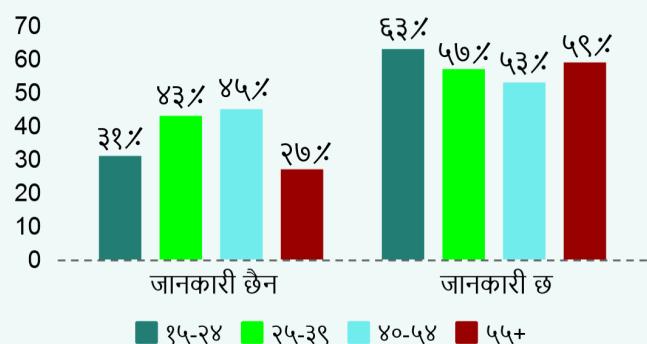
गाविस कार्यालयबाट (७%)

५ख. घर बनाउँदा तपाइँले जानकारी पाएका यी तरिकाहरू प्रयोग गर्ने योजना छ ?

■ छ (९४%) ■ हैन(६%) ■ थाहा हैन (२%)
■ तटस्थ (२%)

उमेरका आधारमा विवरण

६. तपाइँलाई सुरक्षित घर बनाउने तरिकाबारे थप कुनै सहयोग चाहिन्छ ?

समग्र नतिजा

■ चाहिन्छ (८८%) ■ चाहिदैन (९२%)

लैंगिक विवरण

चाहिन्छ (९७%)
चाहिदैन (३%)

चाहिन्छ (१००%)

जात तथा जतिका आधारमा विवरण

१८% जनजाती ले सुरक्षित घर बनाउने तरिकाबारे थप सहयोग नचाहिने जानकारी दिएका छन् /

१००% ब्राह्मण, छेत्री, तामांग, राई तथा दलित र ८२% जनजाती ले सुरक्षित घर बनाउने तरिकाबारे थप सहयोग चाहिने जानकारी दिएका छन् /

६क. तपाइँलाई सुरक्षित घर बनाउन चाहिएका मुख्य दुइ कुराहरु के के हुन् ?

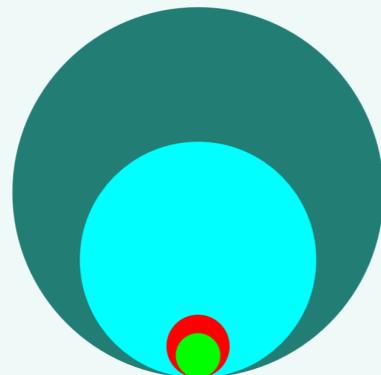

नगद पैसा (६९%)
आर्थिक स्रोत (५७%)

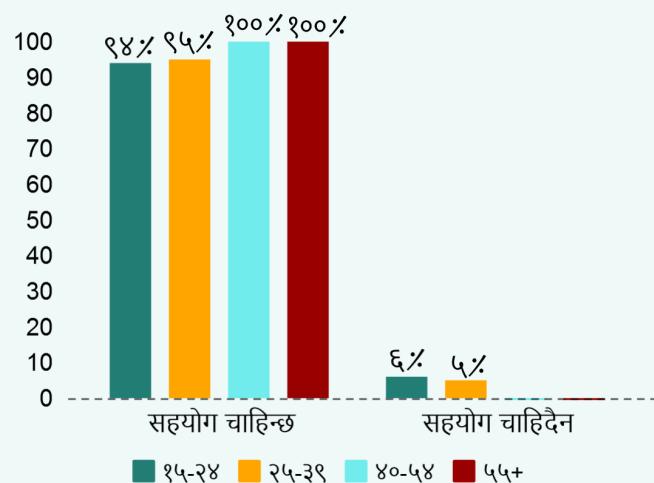
प्राविधिक सहयोग (४२%)

६ख. तपाइँले चाहेको सहयोग तपाइँकै गाउँ समुदायमा उपलब्ध छ ?

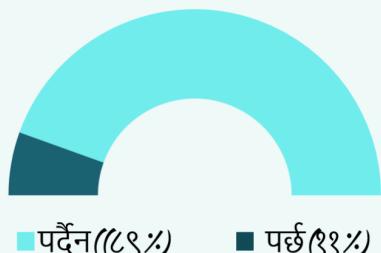
■ छ (९२%) ■ छैन (६९%) ■ थाहा छैन (२%) ■ तटस्थ (१%)

उमेरका आधारमा विवरण

७. के भूकम्पले क्षति पुर्याएको तपाइँको घर भत्काउनु पर्नेछ ?

समग्र नतिजा

लैंगिक आधारमा विवरण

भत्काउनु पर्छ (८५%)
भत्काउनु पर्दैन (१२%)

भत्काउनु पर्छ (९७%)
भत्काउनु पर्दैन (२३%)

जात तथा जातिका आधारमा विवरण

१००% राई तथा दलित, ८८% छेत्री तथा जनजाती, ८७% तामाङ र ८४% ब्राह्मण ले भूकम्पले क्षति पुर्याएको घर भत्काउनु नपर्ने जनाएका छन्।

१६% ब्राह्मण, १३% तामाङ र १२% छेत्री तथा जनजाती ले भूकम्पले क्षति पुर्याएको घर भत्काउनु पर्ने जनाएका छन्।

७क. अहिलेसम्म घर नभत्काउनु को कारण के हो ?

भत्काउने पैसा नभएर (७३%)

कामदार नपाएर (६५%)

७ख. कहिले भत्काउने बिचार गर्नुभएको छ ?

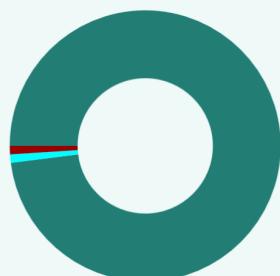
आर्थिक सहयोग पाएपछि (४७%)

घर बनाउने बेलामा भत्काउँछु (३५%)

७ग. तपाइँको घर मर्मत वा रेट्रोफिट गर्न आवश्यक छ ?

■ छैन, भत्काइ सकियो (९८%)
■ छ, मर्मत (१%)
■ छ, रेट्रोफिट (१%)

उमेरका आधारमा विवरण

www.cfp.org.np

